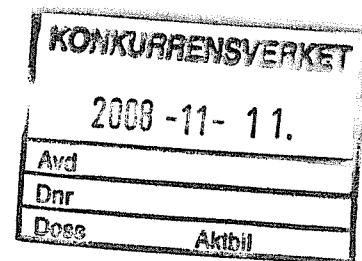

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2008-11-10
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18051-08
Rotel 553

SÖKANDE

AGE Kontor & Data AB, 556142-0836
Box 7064
192 07 Sollentuna

Ombud: Advokat Catharina Baerselman och jur. kand. Carl Norén
Advokatfirman Södermark HB
Box 14055
104 40 Stockholm

MOTPART

Verket för högskoleservice
VHS Upphandling
Box 24070
104 50 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut den 8 och den 18 september 2008 upphör härigenom att gälla.

Dok.Id 370665

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Verket för Högskoleservice (nedan benämnt VHS) har inbjudit leverantörer att lämna anbud i upphandling avseende statligt ramavtal för dator- och maskintillbehör (område D), projektnummer VHS 4-0152-33203D. Bland de leverantörer som har lämnat anbud finns AGE Kontor Data AB (nedan benämnt bolaget).

Av VHS tilldelningsbeslut den 29 augusti 2008 framgår att andra leverantörer än bolaget antagits i ifrågavarande upphandling.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker hos länsrätten om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rättelse ska ske på sätt att bolagets anbud inte förkastas vid prövningen av anbuden. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. VHS skickade i december 2007 ut ett förfrågningsunderlag avseende upphandling av statligt ramavtal för kontorsmaterial. Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling enligt 2 kapitlet i LOU. Upphandlingen är uppdelad i två produktgrupper; område A avseende allmänt kontorsmaterial och område D avseende dator- och maskintillbehör. Den produktgrupp som berörs av denna ansökan om överprövning är endast "område D - Dator- och kontorsmaterial". Område D innefattar dator- och maskintillbehör, kablage samt förbrukningsvaror. Av förfrågningsunderlagets allmänna del framgår att område D har delats upp i fyra grupper av myndigheter och att VHS har för avsikt att genom upphandlingen träffa avtal med fyra anbudsgivare inom området. Av förfrågningsunderlagets allmänna del framgår att utvärdering av anbuden sker efter värderingsprincipen "lägst pris" med hänsyn tagen till

den priskorg som bifogas anbudet. Priskorgen utgörs av ett antal av VHS angivna produkter som varje anbudsgivare har haft att prissätta i sitt anbud. Produkterna, som ingår i priskorgen är produkter som är, eller beräknas vara, sådana som säljs stora volymer av eller är vanligt förekommande som dator- och maskintillbehör på arbetsplatsen. Den anbudsgivare som erbjuder det lägsta priset avseende priskorgens totalsumma vinner upphandlingen. Sammanräkningen av priskorgens totalsumma anges i förfrågningsunderlaget ske utifrån de volymer som finns angivna för resp. produkt som summeras till en totalsumma. VHS har i bilaga till förfrågningsunderlaget angett att ”Samtliga offererade produkter skall ha ett ”officiellt och offentligt tillgängligt kontrollerbart listpris” som skall vara åtkomlig för allmänheten i anbudsgivarens webbutik. Denna fullständiga prislista skall bifogas anbudet i form av en pappersutskrift. Det är inte tillåtet att bifoga en för denna upphandling särskilt framtagen prislista. Prislistan skall omfatta samtliga av anbudsgivarens produkter.” VHS grundar sitt beslut att förkasta bolagets anbud på påståenden om att bolagets priser endast “var giltiga under sista anbudsdagen” och att “de priser som gäller produkter i priskorgen har fluktuerat med ett stort antal procent dagarna före respektive efter sista anbudsdagen”. Bolaget genomför löpande prisändringar i sitt sortiment beroende på fluktuationer i inköpspris och andra marknadsmässiga skäl. En sådan prisändring gjordes dagen före sista anbudsdag. Av denna prisändring berördes vissa produkter i priskorgen för upphandlingens D-del. En ny prisändring genomfördes dagen efter sista anbudsdag. Bolagets priser har hela tiden gällt samtliga befintliga och presumtiva kunder och varit offentligt tillgängliga. VHS har inte haft rätt att förkasta bolagets anbud på grund av genomförda prisändringar. Det står därför klart att begreppet “särskilt framtagen prislista” inte har haft någon egentlig innebörd. Under alla förhållanden kan begreppet inte anses ha inneburit något förbud mot att ändra priserna före och/eller efter sista anbudsdag.

Bolaget anför vidare följande. De juridiska grunderna kan sammanfattas enligt följande. VHS har förkastat bolagets anbud med hänvisning till påståendet att bolaget bifogat en för upphandlingen särskilt framtagen prislista. VHS har saknat grund för detta. Bolaget uppfyller samtliga krav på en "offentligt tillgänglig och kontrollerbar prislista". VHS har tillåtit att priserna ändras såväl före som efter sista anbudsdag. Att bolaget gjort prisändringar kan därför inte läggas bolaget till last under påståendet att bolaget därmed skulle ha upprättat en "särskilt framtagen prislista". VHS har sammanfattningsvis vid sitt förkastande av bolagets anbud på ett allvarligt sätt brutit i objektivitet genom att såväl transparensprincipen som likabehandlingsprincipen i LOU:s huvudregel om affärsmässighet i 1 kap. 4 har åsidosatts. Vad gäller andrahandsyrkandet om att upphandlingen ska göras om har bolaget lidit skada genom att bolaget (liksom övriga anbudsgivare) inte har kunnat lämna ett konkurrenskraftigt anbud, eftersom begreppet "särskilt framtagen prislista" har varit synnerligen oklart.

Länsrätten har den 8 september 2008 interimistiskt förordnat att VHS inte får avsluta upphandlingen. Beslutet gällde till dess annat förordnas i målet. Länsrätten har senare den 18 september 2008 inte funnit skäl att upphäva beslutet den 8 september.

VHS bestrider bolagets ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. VHS har i upphandlingen ställt upp transparenta och proportionerliga krav avseende bl.a. konstruktionen av prislistor. Bolaget har, såvitt framkommit i utvärderingen, agerat på samma sätt i upphandlingen som man gjorde i den tidigare upphandlingen av område A - Allmänt kontorsmateriel. Detta innebär att man förändrat priserna avseende ett antal av de produkter, som ingår i priskorgen avsevärt under loppet av ett par dagar. Det krav, som är grunden till att VHS förkastat bolagets anbud har varit föremål för bedömning i tidigare mål vid länsrätten (mål nr 10694-08 och 10696-08). VHS har tillämpat det aktuella kravet på samma sätt i såväl den

tidigare upphandlingen, som den nu aktuella. Under utvärderingen av anbudet har inga omständigheter framkommit som tyder på att situationen i upphandlingen vad gäller bolaget skiljer sig från område A. VHS ser därför ingen anledning att bedöma bolagets anbud på ett annorlunda sätt i den nu aktuella överprövningen. VHS har i utvärderingen behandlat samtliga anbudsgivare lika utifrån hur respektive anbud har varit konstruerat. Övriga anbudsgivare, d.v.s. med undantag för bolaget och Svanströms, har vid kontrollen visat sig ha i allt väsentligt samma priser även flera månader efter sista anbudsdagen. VHS har därmed agerat korrekt och i enlighet med bestämmelserna i LOU. Då någon överträdelse av LOU inte föreligger skall bolagets ansökan om överprövning således avslås. Med hänsyn till att bolaget inte uppfyllt samtliga skallkrav kan bolaget inte heller anses ha lidit någon skada av att VHS förkastade anbudet och bolagets ansökan om överprövning skall därför även på den grunden avslås. Mot bakgrund av de tidigare avgjorda målen 10694-08 och 10696-08, är det dessutom VHS uppfattning att sakfrågan i princip redan prövats och av länsrätten avgjorts till VHS fördel. Bolaget kan mot denna bakgrund inte anses ha visat eller ens gjort sannolikt att det föreligger en överträdelse av LOU och länsrättens tidigare beslut att upphandlingen tills vidare inte får avslutas, skall därmed upphävas så att VHS tillåts teckna avtal i enlighet med tilldelningsbeslutet. För det fall länsrätten, mot förmodan, skulle bifalla AGE:s ansökan om överprövning är det VHS uppfattning att rättelse av utvärderingen är en såväl lämplig som tillräcklig åtgärd, med hänsyn till vad bolaget anfört.

Ytterligare skriftväxling har härefter förekommit och där parterna vidhåller vad man tidigare anfört.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, LOU, har upphört att gälla den 1 januari 2008 (se SFS 2007:1093) och har, såvitt är av intresse i detta mål, ersatts av lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Enligt övergångsbestämmelserna till den lagen ska dock LOU alltjämt tillämpas på upphandlingar, som har påbörjats före ikraftträdandet.

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall en upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Enligt 1 kap. 22 § LOU skall en upphandlande enhet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

Av 7 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, skall länsrätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen

I **förfrågningsunderlaget** den 21 december 2007 framgår bl.a. under punkten 1.7.2 att anbud **skall** vara inkommet senast den 20 februari 2008.

I bilaga D1, **Kravspecifikation - Dator- och Maskintillbehör**, anges bl.a. följande.

- 2.6 Obligatoriska krav ("skallkrav") på offentligt tillgänglig och kontrollerbar prislista

- 2.6 Allmänt rörande krav på offentligt tillgänglig och kontrollerbar prislista

Anbudsgivaren skall i anbudet bifoga en offentligt tillgänglig och kontrollerbar prislista. Denna prislista skall vara i form av:

1) prisuppgifter i en prislista i pappersutskrift

Observera att det, för att tillgodose krav i detta avsnitt, ej är tillåtet att bifoga en för denna upphandling särskilt framtagen prislista. Prislistan skall omfatta samtliga av anbudsgivarens produkter. Prislistan skall alltså bestå av de produkter anbudsgivaren har till försäljning redan idag. Det skall finnas en prislista som alla kunder, befintliga och potentiella, har tillgång till.

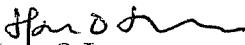
Länsrättens bedömning

Länsrätten har i ett avgörande den 30 juni 2008 (mål nr 10696-08) överprövat och avslagit bolagets ansökan om ingripande enligt LOU vad gäller VHS upphandling avseende statligt ramavtal för kontorsmaterial (område A). I målet prövades VHS krav att anbudsgivare inte ”får bifoga en för upphandlingen särskilt framtagen prislista”. Länsrätten fann härvid att VHS haft fog för sin bedömning att anse den prislista som bolaget fogat till sitt anbud som en sådan prislista som tagits fram särskilt för upphandlingen och att VHS förfarit korrekt som förkastat anbudet. Efter bolagets överklagande meddelades i protokoll såväl i kammarrätten (den 9 juli 2008) som Regeringsrätten (den 11 juli 2008) inte prövningstillstånd.

Länsrätten finner av vad som framkommit i förevarande mål inte skäl att göra annan bedömning än den som gjordes i avgörandet den 30 juni 2008, dvs. att annat inte visats än att VHS har haft fog för sin bedömning att anse den prislista som bolaget fogat till sitt anbud som en sådan prislista som tagits fram särskilt för upphandlingen. Då bolaget således inte uppfyllt det nu aktuella kravet har VHS förfarit korrekt som förkastat anbudet.

Länsrätten finner därför inte visat att VHS skulle ha åsidosatt de krav som ställs i LOU, varför skäl för att besluta att upphandlingen ska rättas eller göras om saknas. Ansökan om ingripande ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Haris O Larsson

Rådman

Föredragande har varit Göran Forsberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

